

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Refertur insignis locus Guiberti de Novigento adversùs avaritiam
Romanæ Curiæ, qui illustratur ex alio loco Matthæi Parisij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

lem Tituli sancti Stephani in Cœlio monte; cuius præclaras virtutes cùm celebret Rogierius Hovedenus, avaritiam tamen infestatur. Eodem anno, inquit, *Iohannes Salernitanus Tituli sancti Stephani in monte Cœlio Presbyter Cardinalis, apostolice sedis Legatus in Scotia & in Hibernia & in insulis adjacentibus, venit Ebacum.* Et paulo pòst: *Predicatus verò Iohannes non manducavit carnem, vinum & ciceram non babit nec aliquid quo ineptiari potuit, sed aurum & argentum sibi vivit.* Meminit istius legationis Radulfus de Diceto in imaginibus historiarum, his verbis: *Iohannes Salernitanus Presbyter & Cardinalis à Summo Pontifice transmissus tam Hybernie quam Scotie Legatus, transsum habens per Angliam, sollempni proceßione receptus est in Ecclesia doctoris gentium Pauli p̄id. Kal. Septembri.*

*Odo. Reynald. ad
an. 1201. 5. 15.*

II. Odoricus Raynaldus referens hunc locum ex annalibus Hovedeni, ut dedecus illud amoliatur à nomine Legatorum, vitium illud confert in corpus virorum ecclesiastico-rum. *Deploranda planè est, inquit, complurium ecclesiasticorum conditio, qui reliquis speratis viis, avaricie sordibus perlit, insatia pecuniae cupiditati, summo aliorum scandalo, sive anime detimento, turpissime succumbunt.* Sed ab ista generali reprehensione abstinuerit haud dubiè Raynaldus, si voluisset intelligere ista referri non posse ad omnes Clericos, sed ad mores Legatorum Ecclesiae Romanæ, quorum avaritia faro quodam semper & ubique notata est; adeo ut cùm Simon de Bria Cardinalis, natione Gallus, apostolica legatio-nis auctoritate per Gallias instructus, augendis fortunis suis studeret, passus sit severam animadversionem à quodam scriptore illorum temporum, qui adnotat illum, quamvis esset natione Gallus, bene didicisse morem Romanorum ad bursarum corrosionem. Hæc sunt ejus verba, relata à viro clarissimo Francisco Duchesnio in probationibus histo-riæ Cardinalium Gallorum pag. 590. *Et licet iste Cardinalis esset natione Gallicus, & fuisse Cancellarius Regis Francie & Thesaurarius Tu-ricensis, bene didicerat morem Romanum ad bursarum corrosionem.*

III. Nolo heic recensere cuncta quæ antiquitus dicta sunt adversus cupiditatem & avaritiam Romanorum. Sufficiet in præsen-tiarum, ad retundendum hunc Odorici Raynaldi conatum, testimonium Guiberti de Novigento, quilib. 111. de vita sua cap. iv. loquens de Galdrico electo Episcopo Laudu-nensi ad Paschalem II. proficente ut elec-tionem suam ab eo confirmari procuraret, ait: *At Palatini, Papa videlicet necessarij, comperta hominis opulentia, aggratulari, virum ferre laudibus.* Moris enim est ut audito auri nomine

mansuerint. Sic Matthæus Parisius ad annum M C I I I . adnotat sedem apostolicam clemen-tissimam esse, ac nulli deesse confueville, dummodo aliquid albi vel rubri intercedat.

IV. Anno Christi millesimo ducentesi-mo sexto, ut Matthæus Parisius scribit, *Iohannes Ferentinus apostolice sedis Legatus ve-niens in Angliam, eamque perlustrans, magna pecunia summam congesit, & tandem apud Rad-ingum in crastino sancti Luce Evangeliste Con-cilium celebravit.* Quo facto, sarcinulæ cum magna cautela disposita & prudenter commendatis, festinus viator ad mare perveniens, Angiam à tergo salutavit. Conatur ista excusare Odori-cus Raynaldus, malo sane consilio, sed eventu pejore, hanc rapinam descendere faciens ex veteri Ecclesiae consuetudine mit-tendi Legatos in provincias ad facienda collectas. Nam ea consuetudo multis ante seculis desierat, & illa Legatorum sive ac violenta rapacitas, qui magnam illam auri argentique vim quam exegerant in suos usus vertebarant, immensum diffabat à voluntaria illa contributione quam veteres Christiani pendebant in solarium fratrum pauperum. Estet hic locus ostendendi quantum inter ea discrimen esset. Sed cùm id facile unusquisque apud se expendere possit, superfldeo, ut cœptum opus persequear.

V. Fuit hoc seculo Anglia ludibrium Legatorum theatrumque ubi maximos illi qua-stus prædæque faciebant. Eodem Innocen-tij tertij pontificatu, cùm civile bellum el-set in Anglia, Réque Iohannes auxilium In-no-centij implorasset, iste Gualonem Tituli sancti Martini in montibus Presbyterum Cardinalem Legarum in Angliam misit anno M C C X V I . qui non prius Angli procerus ac Presules, ut Hector Boëtius narrat, in grati-am recepit quam ingentem numerassent argenti summam. Nam illi moris erat honesta & inhonestia omnia questrai habere. Excitasse porro Gualonem adversum se querelas Episcoporum Angliae & Scotiae, qui acriter apud Inno-centium conquesti sunt de avaritia Gualoni-nis, uniuersum ex iis Episcopis quos, quia aurum pendere recusaverant, Romam ire Legatus jussérat, aliorum ac suo nomine coram Summo Pontifice, ac Gualone ipso, quem ob eam causam commotus Pontifex Romam revocaverat, præsente, enarrasse cuncta quæ ex quo in Angliam Legatus Gualo venerat, avarè ac sceleratè perpe-trata ab eo erant, tradit idem Boëtius, qui addit Gualonem, quum se non satis purgaret, multatum esse ab Innocentio pro eius arbitrio pena pecunaria. Sed adversus na-tionem illam Hectoris Boëtij opponi po-test auctoritas Honorij III. qui codem an-